

Sygn. akt I C 647/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Daria Ratymirska

Protokolant Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2014 w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. we W.

przeciwko S. S.

o zapłatę kwoty 3.834,28 zł

I. oddala powództwo;

II. ustala i przyznaje na rzecz kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego S. S. - adw. W. S., z Kancelarii Adwokackiej w K., wynagrodzenie w kwocie 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, którą to kwotę należy wypłacić z zaliczki uiszczonej przez powoda.

sygn. akt I C 647/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank (...) S.A. we W. wniosła pozew przeciwko S. S. o zapłatę kwoty 3834,28 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 1584,29 zł od dnia 7.03.2012r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu podała, że w dniu 15 marca 2006r. udzieliła pozwanemu kredytu ratalnego w kwocie 1584,29 zł. Pozwany był zobowiązany do spłaty kredytu w miesięcznych ratach w wysokości podanej w umowie. Pomimo wezwań, pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty kredytu. Całość zadłużenia stała się wymagalna w dniu 15 marca 2008r. Powód wskazał, że należności objętych pozwem dochodzi na podstawie wyciągu z dnia 6 marca 2012r.. Na kwotę dochodzoną pozwem składa się: należność główna w kwocie 1584,29 zł, odsetki za okres od dnia 15 marca 2006r. do dnia 6 marca 2012r. w kwocie 2071,63 zł, opłaty i prowizje w kwocie 178,36 zł oraz opłaty za prowadzenie rachunku w kwocie 27,36 zł, a nadto dalsze odsetki od dnia 7 marca 2012r. do dnia zapłaty, od kwoty 1584,29 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym.

W odpowiedzi na pozew kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego wniósł o oddalenie powództwa, zgłaszając zarzut braku udowodnienia istnienia zobowiązania co do zasady i wysokości oraz zarzut przedawnienia roszczenia. Podniósł, że wyciąg z ksiąg banku z dnia 6 marca 2012r. nie ma mocy dokumentu urzędowego, w myśl przepisu art. 95§1 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe. Zarzucił, że dołączony do pozwu harmonogram spłat kredytu przewiduje, że ma on zostać spłacony w 24 miesięcznych ratach, przy czym termin płatności pierwszej raty przypada na 6 kwietnia 2015r. Wobec tego, powództwo powinno zostać oddalone, jako przedwczesne. Niezależnie od tego, z uwagi na twierdzenia powoda co do wymagalności roszczenia z dniem 15 marca 2008r., podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 marca 2012r. strona powodowa wystawiła na podstawie art. 95 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe, wyciąg z ksiąg banku, stwierdzając, że należności pozwanego wobec powoda, na podstawie umowy kredytu z dnia 15 marca 2006r., wynoszą łącznie 3834,28 zł, w tym: należność główna w kwocie 1584,29 zł, odsetki za okres od dnia 15 marca 2006r. do dnia 6 marca 2012r. w kwocie 2071,63 zł, koszty, opłaty i prowizje w kwocie 151 zł oraz opłaty za prowadzenie rachunku w kwocie 27,36 zł, a nadto dalsze odsetki od dnia 7 marca 2012r. do dnia zapłaty, od kwoty 1584,29 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku (k-10)

Pismem z dnia 11 lutego 2014r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 4510,50 zł, z tytułu umowy z dnia 15.03.2006r., w terminie 14 dni od otrzymania pisma.

Dowód: pismo z dnia 11.02.2014r. (k-11).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Słuszny był zarzut pozwanego, że dołączony do pozwu harmonogram spłat kredytu (k-9) przewiduje termin płatności pierwszej raty na dzień 6 kwietnia 2015r. W tej sytuacji, powództwo, jako przedwczesne, podlegało oddaleniu.

Twierdzenia powoda o terminie wymagalności roszczenia w dniu 15.03.2008r., pozostały gołosłowne. Strona powodowa nie udowodniła faktów, z których wywodzi skutki prawne, w postaci możliwość żądania zapłaty od pozwanego kwoty dochodzonej pozwem. Na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia, że pozwany, wbrew warunkom umowy kredytu, nie wykonał w terminie świadczenia zapłaty (art. 232 kpc w zw. z art. 6 kc). Tymczasem powód – jak już wyżej wskazano – przedstawił jedynie harmonogram spłat, zgodnie z którym wymagalność świadczenia zapłaty pierwszej raty jeszcze nie nastąpiła. Powód nie przedłożył odpisu umowy, łączącej go z pozwanym, ani dowodu na fakt jej wypowiedzenia przed terminem, jeżeli do takiego doszło, co powodowałoby natychmiastową wymagalność roszczeń, wynikających z umowy. Wbrew twierdzeniom powoda, dowód, w postaci wyciągu z ksiąg z banku, zgodnie ze stanowiskiem pozwanego, nie jest wystarczającym dowodem na fakt „zawarcia umowy oraz nieuregulowanego zobowiązania pozwanego”. Na podstawie dowodu, zaofiarowanego przez powoda, Sąd ustalił jedynie, że powód wystawił w dniu 6 marca 2012r. wyciąg z ksiąg banku, w którym stwierdził, że należności pozwanego z umowy kredytu z dnia 15 marca 2006r., wynoszą łącznie 3834,28 zł. Dokument ten, jako prywatny, stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc). Trybunał Konstytucyjny, wyrokiem z dnia 15 marca 2011 r. (P 7/09, OTK-A 2011/2/12), uznał, że art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075), w związku z art. 244 § 1 i art. 252 k.p.c., w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dokument ten nie korzysta więc z prawdziwości zawartych w nim twierdzeń. W konsekwencji, z samego faktu, że powód stwierdził istnienie zadłużenia pozwanego w Banku, nie wynika fakt istotny, a mianowicie, że wiarygodność przeciwko pozwanemu istniała w takiej wysokości, tym bardziej, że powód nie wykazał, aby dołączone do pozwu wezwanie do zapłaty z dnia 11.02.2014r. w ogóle zostało doręczone pozwanemu, w taki sposób, że mógł się on zapoznać z jego treścią.

Zgodnie ze stanowiskiem pozwanego, nawet przyjmując twierdzenia powoda, odnośnie daty wymagalności roszczenia, za prawdziwe, powództwo podlegało oddaleniu, z uwagi na zgłoszony zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z przepisem art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata (art. 118 k.c.). Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 zd. 1 k.c.). Ustawowym skutkiem przedawnienia jest powstanie po upływie terminu przedawnienia po stronie tego, przeciwko komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia (tzw. zarzut peremptoryjny). Wykonanie tego uprawnienia powoduje, że roszczenie już nie może być skutecznie dochodzone. Dotyczy to nie tylko roszczenia głównego, ale i odsetek za opóźnienia (tak: uchwała SN z dnia 10.11.1995r., III CZP 156/95, OSNCP 3/96/31). Przedawnione roszczenie zmienia się w tzw. zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest niemożność jego przymusowej realizacji.

Roszczenie, zgłoszone w pozwie, jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej powoda, przedawnia się z upływem trzech lat, tj. z dniem 15 marca 2011r., zaś pozew został wniesiony do tut. Sądu w dniu 24 marca 2011r. Strona powodowa nie wykazała przy tym, aby nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia (art. 123§1 k.c. w zw. z art. 6 k.c.). W postępowaniu uproszczonym okoliczności faktyczne, zarzuty i wnioski dowodowe powinny być złożone już w pozwie lub na pierwszym posiedzeniu, przeznaczonym na rozprawę (art. 505 (5) § 1 kpc w zw. z art. 217§1 kpc i art. 232 kpc). Biorąc pod uwagę oznaczoną w pozwie datę wymagalności roszczenia, powód mógł liczyć się z zarzutem przedawnienia, a w związku z tym nie było żadnych obiektywnych przeszkód, aby już w pozwie, a najpóźniej do czasu zamknięcia rozprawy, strona powodowa przedstawiła odpowiednie wnioski i twierdzenia, celem wykazania ewentualnego przerwania biegu terminu przedawnienia. Strona powodowa nie wykazała ponadto, aby opóźnienie w dochodzeniu roszczenia spowodowane zostało postępowaniem pozwanego. Dlatego brak było jakichkolwiek podstaw do uznania, że zgłoszenie zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie było nadużyciem prawa, o którym mowa w art. 5 k.c.

Sąd nie znalazł zarazem podstaw do działania z urzędu w celu poszukiwania dowodów, na poparcie twierdzeń powoda, w sytuacji, gdy strona powodowa jest profesjonalnym podmiotem, trudniącym się m.in. udzielaniem kredytów. Nie było też podstaw do odraczania rozprawy, o terminie której pełnomocnik powoda był należycie zawiadomiony i nie stawiał się bez usprawiedliwienia (art. 214§1 kpc). Sąd podziela pogląd, wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000r., V CKN 175/00, OSP 2001 r./7–8/116, iż działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W uzasadnieniu powołanego orzeczenia wyrażono stanowisko, iż ani w toku postępowania dowodowego, ani po wyczerpaniu wniosków dowodowych stron, sąd nie ma obowiązku ustalania, czy sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia stosunku spornego i nieaktualny jest już nakaz uzupełniania z urzędu udzielanych przez strony wyjaśnień i przedstawianych przez nie dowodów jak i dokonywania oceny stopnia wyjaśnienia sprawy. Powołanie dowodu przez sąd z urzędu może być korzystne dla jednej ze stron, niekorzystne natomiast dla strony przeciwnej. Przestrzegając zasady równości stron, sąd musi, o ile chodzi o powoływanie dowodów, przestrzegać również zasady kontradyktoryjności, stosownie do której strona może m.in. powoływać dowody i wypowiadać się co do dowodów powołanych przez przeciwnika (art. 210§1 k.p.c.). Działanie przez sąd z urzędu nie może prowadzić do zastępowania strony w spełnieniu jej obowiązków i może mieć miejsce tylko w szczególnie wyjątkowych sytuacjach. Sąd nie dopatrył się podstaw do uznania za taką sytuacji stron w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów w zw. z art. 471 k.c., orzeczono, jak w pkt I wyroku.

W sprawie ustanowiono, na wniosek powoda, kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, w osobie adw. W. S. z Kancelarii Adwokackiej w K.. Wynagrodzenie należne kuratorowi z tego tytułu ustalono w oparciu o przepisy § 2 ust. 3 i § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Powyższe orzeczono jak w pkt II wyroku, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 i 2, art. 5 ust.

1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.)
i art. 108§1kpc w zw. z art. 130(4)§1 kpc i art. 98§1 kpc.